

Vad ska vi göra med den Ojämställda hälsan?

VÅR VISION

Tillsammans för en hållbar framtid!

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Ojämställd hälsa

Ojämställd hälsa påverkar kvinnor och mäns möjligheter olika till makt och inflytande, arbete, utbildning och försörjning.

Omvänt bidrar också en ojämställd fördelning av makt och inflytande, det obetalda hem och omsorgsarbetet, ekonomisk ojämställdhet, och mäns våld mot kvinnor till ojämställd hälsa.

Frågan om hälsa kan ses både som en konsekvens av graden av ojämställdhet och som en förutsättning för att nå de jämställdhetspolitiska målen.

Källa: Regeringens skrivelse 2016:10 Makt mål och myndighet – Feministisk politik för en jämställd framtid.

Höga sjukpenningtal bland kvinnor

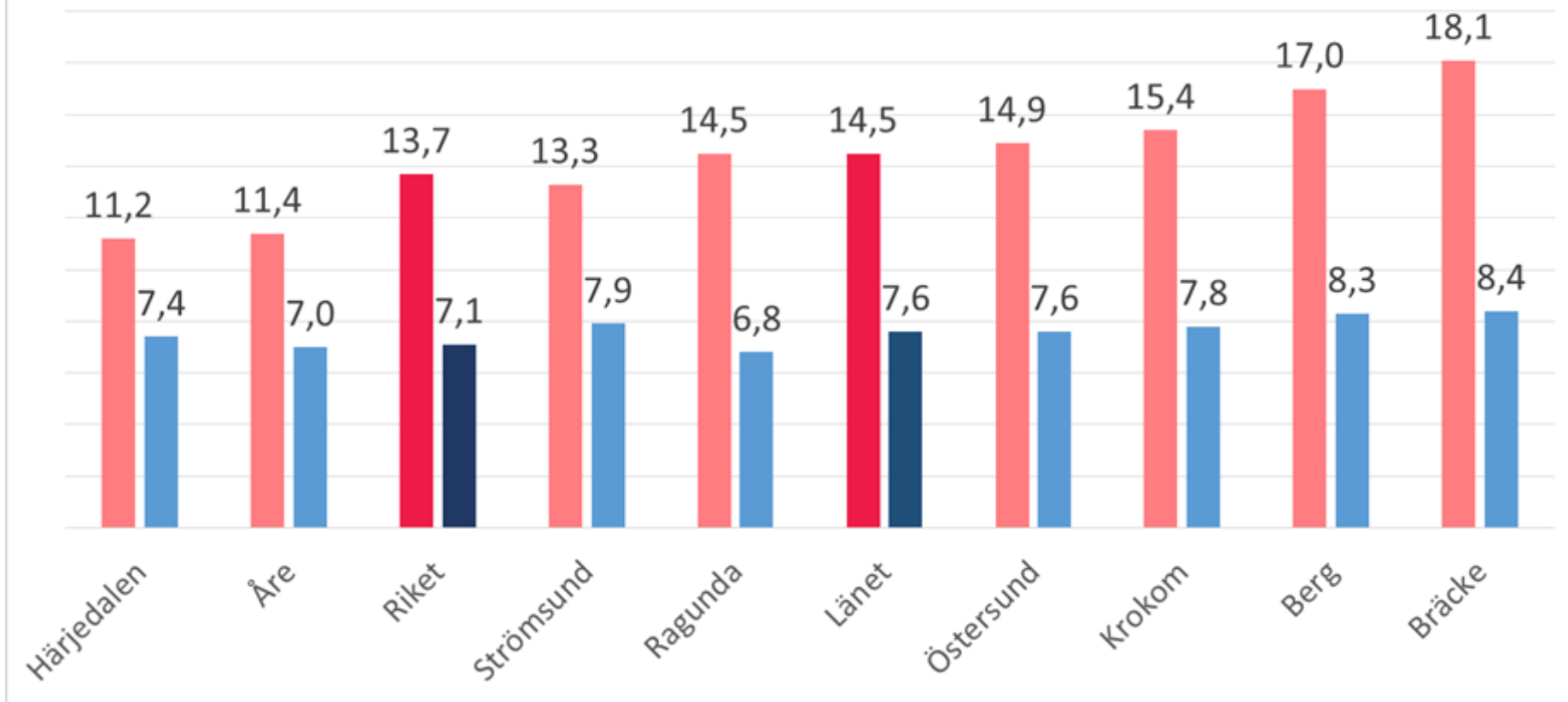
Kvinnor har nästan dubbelt så höga sjukpenningtal som män. Från 2016 har sjuktalen i länets samtliga kommuner börjat sjunka. Att försäkringskassans regler har blivit hårdare på senare år bör beaktas.

År	2012	2016	2017	Riket 2017
Kvinnor	13,5	17,1	13,4	13,3
Män	7,4	8,6	7,3	6,9
Genomsnitt	10,3	12,7	10,3	10,1

Källa: Försäkringskassan

Sjukpenningdagar per kommun, september 2017

Kvinnor respektive män

Källa: Hälsöfrämjande teamet, Region Jämtland Härjedalen

VÅR VISION

Tillsammans för en hållbar framtid!

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Arbetsplatsens organisering viktig för att nå jämställd hälsa

Kunskapen om arbetsmiljöproblem i yrken där många kvinnor arbetar är mindre än traditionellt manliga sektorer av arbetsmarknaden. Sjöstedt-Landen, Olofsdotter och Bolin (red 2015) Sprickor, öppningar & krackeleringar – nya perspektiv på arbetsmiljö.

Vi vet att kvinnor som grupp har högre ohälsa, att arbetsmarknaden är könssegregerad, att kvinnor och män har olika arbetsmiljöexponeringar och organisatoriska förutsättningar till en god arbetsmiljö.

Vi bör identifiera hur organisering skapar god respektive dålig arbetsmiljö i olika branscher samt beakta att arbetsmarknaden är kraftigt könssegregerad.

Det handlar om organisering och styrning inte om hur kvinnor ska "rustas" för att klara ohälsosamma jobb! Alltså, fokusera på hur kvinnor har det, inte hur de är. Annika Härenstam, Professor emerita, Stockholms universitet.

Det obetalda hem och omsorgsarbetet

Det är fler kvinnor än män som ger omsorg till äldre varje dag, mer än var tredje av dem som ger daglig hjälp – uppger att deras omsorgsansvar har medfört svårigheter att; hinna med sina arbetsuppgifter, hålla sina arbetstider, delta i möten, arbeta övertid eller ta på sig nya uppdrag.

De upplever i högre grad än män psykiska och fysiska påfrestningar och de använder dessutom i högre grad än män kompedighet och semesterdagar för att hjälpa närstående.

Männens uttag av föräldraförsäkringen i länet har ökat på senare år, idag tar de ut 28 procent vilket ligger över riksgenomsnittet och det är positivt, men fortfarande tar kvinnorna det största ansvaret för barnen. Mönstret fortsätter långt upp i skolåldern, speciellt för sammanboende föräldrar.

Jämställdhetsstrategi Jämtlands län 2018-2020

VÅR VISION

Tillsammans för en hållbar framtid!

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Prioriteringar

Vi har långt kvar till det jämställda samhället.

Tillsammans måste vi verka för ökad jämställdhet inom de flesta livsområden. Inte minst inom frågor som rör mäns våld mot kvinnor. Ett extra fokus behöver utöver det läggas på följande;

- De höga sjuktalen i länet, specifikt inom de kvinnodominerade branscherna,
- den könssegregerade arbetsmarknaden samt
- det obetalda hem- och omsorgsarbetet.

Utgångspunkter

- På allvar utmana maktstrukturer och etablerade normer för hur kvinnor och män, flickor och pojkar förväntas vara!
- Männens engagemang i jämställdhetsarbetet måste öka!

Långsiktiga mål jämställd hälsa i länet

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.

- Öka kunskapen/forskningen kring kvinnors arbetsmiljö och dess påverkan på hälsan,
- olika myndigheter och organisationer har god kunskap om skillnaderna i kvinnors och mäns livsvillkor
- fäders uttag av föräldraförsäkringen ökar samt
- kvinnors höga sjuktal ska bli lägre.

Aktiviteter...

Minska höga sjuktal bland kvinnor

- Att kunskap om normkritiskt tänkande i föräldrautbildning ökar,
- en jämställd sjukskrivnings- och ärendeprocess,
- erfarenhetsspridning av hälsofrämjande insatser,
- öka genusperspektiv inom vården,
- genomför jämförelsestudier mellan kvinnligt och manligt dominerade arbetsplatser,
- jämställdhetsintegrerad företagshälsovård och
- insatser mot mäns våld mot kvinnor

...Könssegregerad arbetsmarknad

- Öka medvetenheten om behovet att bredda rekryteringsbasen inom olika yrken och branscher,
- förändra bilden inom vilka yrken och branscher kvinnor och män i Jämtlands län förväntas arbeta samt
- utmana/förändra normer för hur tjejer/killar, kvinnor/män förväntas vara.

...Det obetalda hem- och omsorgsarbetet

- Öka medvetenheten om att fördelarna med att dela lika på det obetalda hem och omsorgsarbetet
- normkritik och jämställdhet i skolor och
- utmana/förändra normer hur flickor och pojkar, kvinnor och män, förväntas vara.

Vad gör Länsstyrelsen?

VÅR VISION

Tillsammans för en hållbar framtid!

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Vad gör Länsstyrelsen?

- Vi har flera samordningsuppdrag från regeringen, så vi samordnar och bjuder in andra samhällsaktörer, från alla nivåer
- Vi genomför kunskapshöjande och utvecklingsfrämjande insatser
- Utvecklingsarbete om normer och våldsförebyggande arbete i skolan
- Arbetar för att människors engagemang ska öka i jämställdhetsarbetet
- Vi jämställdhetsintegrerar vår egen verksamhet

”Vår förhoppning är att vi med hjälp av jämställdhetsstrategin ska bidra till en fortsatt god jämställdhetsutveckling i Jämtlands län. Tillsammans kan vi göra skillnad”

Kontaktuppgifter

Ingegärd Pettersson, särskilt sakkunnig i jämställdhet.

Länsstyrelsen

010-225 32 27

ingegard.pettersson@lansstyrelsen.se

